



Fortsatt behov for å stå vakt

Taler

Mette-Marit

Dato

8 mars 2014

Sted

Rikssalen på Eidsvoll

Omstendigheter

H.K.H. Kronprinsessens tale i anledning kvinnedagen

- 1 Kjære kvinner,
Kjære alle sammen,
Gratulerer med dagen!

- 5 For 200 år siden var 112 menn samlet i dette rommet, og definerte grunnmuren vi bygger livene våre og landet vårt på.

71 år senere, en sen høstkveld i 1885 møttes Anna Rogstad, Anne Holsen og Gina Krog på Grünerløkka i Oslo og ble enige om å stifte
- 10 Kvindestemmeretsforeningen. Disse kvinnene bestemte seg i 1885 for stå vakt for at også kvinner skulle ha definisjonsmakt i demokratiet Norge. I 1913 fikk de gjennomslag for sin sak, og et enstemmig Storting vedtok at kvinner skulle få stemmerett.

- 15 Jeg vokste opp med Gro Harlem Brundtland, som var en av nøkkelpersonene i kampen for kvinners rettigheter, før hun ble leder i landets største parti. På 80-tallet var det mange barn som lurte på om en mann kunne bli statsminister. Jeg er overbevist om at Brundtland hadde en stor påvirkning på hvordan min generasjon tenker om vår rolle i samfunnet.

- 20
Kvinner økte deltakelse i arbeidslivet, og det spranget norske kvinner har gjort på karrierestigen de siste tiårene har hatt enorm betydning for samfunnet. Fra et økonomisk perspektiv er dette viktigere for Norge enn olje og gass.

- 25 Likestilling mellom kjønn er i stadig utvikling, men kvinner i dag har fortsatt behov for å stå vakt. På papiret har kvinner i de fleste land like rettigheter som menn og allmenn stemmerett, men virkeligheten er en annen. Kvinner er sterkt

30 underrepresentert i styrende organer og innflytelsesrike posisjoner. Dette hindrer deltagelse i beslutningsprosesser som er viktige for kvinners mulighet og evne til å treffe selvstendige beslutninger som angår eget liv. Økonomiske strukturer og politikk påvirker kvinner og menns tilgang til ressurser og makt, og dermed graden av likestilling mellom kjønnene i samfunnet.

35 Kvinner, og kanskje spesielt unge kvinner, er våre endringsaktører for fremtiden, og også en del av løsningen både i nasjonale og internasjonale sammenhenger. Det er de som nå skal stå vakt. Investering i unge kvinner løfter familier, samfunn og land, og er avgjørende for å nå FNs tusenårsmål generelt, men nummer tre spesielt, som omhandler å styrke kvinners stilling. Vi er ved et
40 helt spesielt punkt i historien, hvor vi faktisk kan avskaffe ekstrem fattigdom i verden. En av de viktigste investeringene i tiden framover er å styrke jenter og kvinners stilling i alle stadier av deres livsløp.

Likestilling betyr at land får muligheten til å gjøre så mye mer. Det er ikke logisk
45 at et land bare skal bruke halve befolkningens talent og ressurser. FNs tema for kvinnedagen i år er «Likheter for kvinner, betyr framskritt for alle». Det er påvist at når en kvinne bruker penger kommer det i mye større grad flere en henne selv til gode, enn når menn forvalter ressursene. Kvinner velger i større grad å bruke penger på familie og lokalsamfunn. Ved å styrke kvinners stilling
50 kan derfor hele samfunn få bedre levevilkår, noe som hever livskvaliteten til både menn, kvinner og barn.

Nå har vi på nytt fått en kvinnelig statsminister. Kanskje vil barn i 2014 undre seg over om det bare er jentene i klassen som kan styre landet. Vi må likevel
55 fortsette å stå vakt for å opprettholde kvinners rett til å definere samfunnet vi lever i. Jeg håper at norske ungdommer også griper sjansen til å jobbe for at kvinner i resten av verden skal få definere sin framtid.

60 **Kilde**
www.kongehuset.no

Emneoversikt
Festtale, Kvinnedag, Kvinner, Kvinnesak

65 **URI**
<https://www.virksommeord.no/tale/fortsatt-behov-for-a-sta-vakt>